

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У НЕУСПІШНИХ УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ

Проблема успішної навчально-виховної діяльності з кожним роком стає предметом дослідження педагогів, психологів та батьків. На сьогоднішній день активно досліджується проблема мотивації до навчання у школярів. Особливу увагу приділяють вивченню мотиваційної сфери до навчання у молодшому шкільному віці [2]. Серед вітчизняних психологів та педагогів, які досліджували проблему неуспішності у школярів, можна виділити: М.Н. Данилова, В.І. Зінова, Н.А. Менчинську, Т.А. Власова, М.С. Певзнера, А. Н. Леонт'єва, А.Р. Лурія, А.А. Смирнова, Л. Славіна, Ю.К. Бабанського. Завдяки їх працям можна підтвердити той факт, що академічна успішність школяра визначається не тільки його здібностями, скільки його бажанням навчатися, тобто його мотивацією.

Мотивація до навчання є однією із найголовніших умов для успішної реалізації навчально-виховного процесу, що у свою чергу не тільки сприяє розвитку інтелектуальних задатків учнів, але і є рушійною силою удосконалення особистості в цілому [3]. Для ефективного процесу формування мотивації навчання увага педагогів та психологів повинна бути не тільки спрямована на здійснення учнем навчання, але і на те, як і що відбувається у розвитку особистості учня в процесі навчально – пізнавальної діяльності.

Відповідно дослідженням науковця Б.Н. Боденко, мотивація до навчання у учнів молодших класів розвивається в напрямі зовнішніх та внутрішніх мотивів. До зовнішніх мотивів, тобто соціальних, можна віднести мотиви співпраці і колективної роботи, відповідальність перед батьками та вчителями, прагнення уникнути неприємностей з боку батьків та однокласників. До внутрішніх мотивів, у свою чергу, відносяться мотиви, які безпосередньо пов'язані з навчальною діяльністю: пізнавальний інтерес, прагнення оволодіння знаннями, вміннями і навичками, потреба в інтелектуальній активності [1].

Згідно факторів, що сприяють формуванню внутрішньої мотивації навчальної діяльності виділяють: позитивний емоційний настрій, вивчення мотиваційної сфери та типології учнів, сформованість загально-навчальних навичок, індивідуалізація, використання різноманітних прийомів і методів інноваційних технологій, організація ігрової та колективної діяльності на уроках та формування мотивації на кожному етапі уроку [4].

Основним критерієм для успішного формування мотивації до навчання – є процес формування мотивації у школярів на кожному етапі уроку:

1. Початок уроку. Цей етап характеризується процесом становлення та спрямування мотивації, а саме наукової (зв'язок з майбутніми і попередніми знаннями) та побутової (де в житті застосовується дане знання) мотивації.

2. Середина уроку - етап підкріплення і посилення мотивації.

3. Кінець уроку. На цьому етапі проводиться завершення роботи (мотивації перспективи, засвоєння знань і умінь) [5].

Загалом, для успішного формування мотивації до навчання у неуспішних учнів молодшого шкільного віку, педагогу необхідно знати не тільки причини неуспішного виконання навчальної діяльності, але і зміст розвиваючої роботи. Тому для інтенсивнішої роботи з подолання труднощів у навчанні потрібна спільна робота педагогів з шкільним психологом та з батьками, для ефективного виконання корекційної та розвиваючої роботи саме з формування мотивації до навчання у дітей молодшого шкільного віку.

Список використаної літератури:

1. Аналіз психологічних передумов неуспішності і способи її корекції на початковому етапі навчання: навчальний посібник. / Боденко Б.Н. – М.:1998 – с. 56-171.

2. Вікова та педагогічна психологія: навчальний посібник. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська. – К.: Просвіта, 2001. – С. 111-148.

3. Мотивація навчання і її виховання у школярів. Педагогіка: навчальний посібник /Маркова А.К., Орлов А.Б., Фрідман Л.М – М.: 1983 – с. 213-247.

4. Особливості встановлення психологічного контакту з учнями. Педагогіка: навчальний посібник.. / Іващенко Ф.І.: 1999 – с. 78-194.

5. Психологія обучения младших школьников: навчальний посібник / Эльконин Д.Б. – М.: 1977 – с.201-264 .

*Науковий керівник: Ільїна Т.В.
старший викладач*